

Samenvatting van de preek voor de diensten van zondag 24 september 2023

Genesis 18: 16-33

Thema: Kracht van gebed – voorbede

- Wanneer er vroeger tijdens een gevecht om een stadsmuur een gat of een breuk was geslagen werd dat ‘een bres’ genoemd. De dapperste en moedigste strijders sprongen dan in dat gat in de muur, om daarmee hun medestrijders te verdedigen: zij sprongen in de bres’. Wij kennen deze uitdrukking nog steeds in onze taal. Je kunt voor iemand anders in de bres springen.
- Wanneer je voor iemand anders bidt, spring je voor de ander in de bres. Zó horen we over Abraham, die in de bres springt voor anderen in een intens gesprek met de HEERE God. Het gedeelte begint met de verschijning van de HEERE God aan Abraham. Aan het einde van deze ontmoeting, het begin van het gedeelte, staan de mannen op en wandelen in de richting van Sodom. (Gen. 18: 16) Als een goede gastheer loopt Abraham met hen mee. De HEERE God loopt in de richting van Sodom en Abraham wandelt met God mee.
- De HEERE God overweegt bij zichzelf om zijn plannen aan Abraham bekend te maken. De HEERE God heeft namelijk een belofte gedaan aan Abraham. Er is nóg iets, dat de HEERE God bij zichzelf overweegt, wanneer Hij samen met Abraham onderweg wandelt naar het uitzichtpunt over de vlakte, waar Sodom ligt. Dat is, dat de *‘roep van Sodom en Gomorra groot is geworden en hun zonde heel zwaar.’* (Genesis 18: 20) Maar wat is nu precies de zonde van Sodom en Gomorra? Om te beginnen is er sprake van seksuele verloedering. Het is bepaald niet de enige zonde in Sodom! In Ezechiël 16: 49-50 wordt verteld, dat de inwoners van Sodom trots en hoogmoedig zijn. Maar ook dat ze een overvloed aan voedsel hebben, en dus voedsel verspillen. En ze kijken op geen enkele manier om naar de arme en behoeftige mensen in de stad. De leugen en het onrecht vierten hoogtij in Sodom en Gomorra.
- Wanneer de HEERE God dit allemaal in zichzelf heeft overwogen, opent Abraham zijn mond. Dát is het moment dat hij voorbede gaat doen. Dat betekent dus dat Abraham begint, nadat de HEERE God heeft gesproken. In de tekst horen we dan, dat Abraham blijft staan voor het Aangezicht van God. (Genesis 18: 22) Wie ‘voor Gods Aangezicht staat’ komt in de nabijheid van de HEERE God. In het vervolg komt Abraham ‘dichterbij’. Het is een uitdrukking die de vertrouwelijkheid nóg meer onderstreept.
- Daarbij beseft Abraham, dat hij een mens van vlees en bloed is. Abraham kent zijn plaats voor de heilige en almachtige God. Abraham belijdt in het gesprek met de HEERE God, dat ‘stof en as’ is. Dat tekent zijn nederigheid en kwetsbaarheid. Maar ondanks dat hij ‘stof en as’ is, durft hij het gesprek met de HEERE aan te gaan. Dan horen we hoe Abraham in zijn voorbede in de bres springt voor Sodom: ‘zult U ook de rechtvaardige tegelijk met de goddeloze wegvagen?’ (Gen. 18: 23) Hij begint ermee om aan de HEERE God te vragen om de stad te sparen als er tenminste vijftig rechtvaardigen in Sodom gevonden zouden worden. Abraham pleit op de genade en barmhartigheid van de HEERE God. Zó heeft Abraham de HEERE God kennelijk al leren kennen: als een God, die niet alleen rechtvaardig is in zijn oordeel, maar tegelijkertijd ook vol barmhartigheid en ontferming
- Wanneer Abraham bij de tien rechtvaardigen is gekomen, en heeft beloofd dat Hij de stad niet zal verwoesten, wanneer deze tien rechtvaardigen gevonden worden, gaat de HEERE bij Abraham vandaan. Het gesprek is ten einde. Abraham heeft tot het uiterste voor de stad gepleit. Wat is deze voorbede van Abraham voor de stad een prachtig en indrukwekkend voorbeeld van gebed voor ons in onze omgeving!
- Bij de voorbede van Abraham voor Sodom en Gomorra is het de vraag of het gebed wel is verhoord. In het volgende hoofdstuk horen we immers, dat de steden door zwavel en vuur worden verwoest. Toch klinkt er in de tekst door, dat het gebed van Abraham in zekere zin is verhoord. De HEERE God denkt aan Abraham en verhoort zijn gebed door Lot te redden en hem te brengen naar de stad Zoar. Ook die stad spaart de HEERE God in Zijn genade en barmhartigheid.
- Abraham vraagt aan de HEERE God om de steden te sparen vanwege Gods genade en barmhartigheid, wanneer er desnoods slechts tien rechtvaardigen in de stad zijn. Dan eindigt het gesprek, omdat de HEERE God weggaat. Hoe ver zou Abraham door zijn gegaan in zijn onderhandeling met de HEERE God? De apostel Petrus zegt in zijn brief dat Lot een rechtvaardige was, die leed onder het losbandige leven van normloze mensen. (2 Petrus 2: 7) Deze ene rechtvaardige wijst heen naar dé Rechtvaardige, de Heere Jezus Christus. De HEERE God werd in Christus Jezus mens van vlees en bloed. Hij is dé Rechtvaardige. Zó zien we in deze ene Rechtvaardige de eindeloze genade en barmhartigheid van God.
- Wat is het mooi en moedig, wanneer je voor iemand anders in de bres springt, door voor iemand anders te bidden! Hoe bijzonder is het wanneer anderen voor jou in de bres springen, en het voor je opnemen, wanneer dat nodig is! Hoe wonderlijk is het, dat Jezus Christus, de Rechtvaardige, op Golgotha in de bres springt, zichzelf geeft om je te redden, zodat je door Hem vrijuit kunt gaan!

Verhalen delen

- Deel met elkaar voorbeelden waarbij je voor iemand in de bres sprong. Dat kunnen individuele mensen, maar ook groepen, zijn. Deel óók verhalen, waarbij iemand anders voor jou in de bres sprong. Wat betekende dat voor je, wat deed het met je? En ook: wanneer heb je voor iemand anders gebeden? En werd er voor jou gebeden?
- Deel met elkaar of, en zo ja, hoe je ‘de verborgen omgang met God’, het wandelen met God in je leven ervaart. Ken je ook zoiets als ‘huisgodsdienst’?

Bijbelstudie

- Zie de gespreksvragen in het boekje ‘Opgeheven handen’ door ds. Van der Veen, bij hoofdstuk 2.
- De rabbijn Jonathan Sacks (en andere Joodse uitleggers) lezen Genesis 18: 1-3 zó, dat Abraham de HEERE God als het ware onderbreekt en bijna respectloos laat wachten, om voorrang te geven aan het bieden van gastvrijheid. Een gewaagde uitleg. Overweeg deze uitleg eens met elkaar. (Sacks, Genesis, pag. 91)
- Vergelijk de manier waarop de HEERE God Zijn plannen met Abraham deelt (Genesis 18: 17) met Amos 3: 7. Kun je meer voorbeelden geven waarin de HEERE God zijn plannen bekend maakt?
- Hoe wordt Sodom getekend? Vergelijk Genesis 13: 13, Jeremia 23: 14: 19, Ezechiël 16: 49-50 met het tekstgedeelte dat central staat.
- Hoe spreekt de Bijbel over ‘de rechtvaardige’ (een ‘tsaddiq’)? Vergelijk o.a. Psalm 1, Rom. 3 en 4.
- Abraham wandelde met God, zoals ook Henoch dat deed. Lees Genesis 5: 22 en 24 nog eens na en bespreek wat dit betekende voor Henoch. Ken je meer voorbeelden van mensen die met God wandelen?
- Ga eens na op welke manier de voorbede van Abraham is verhoord.

In Beweging/ Dienen en Delen

- Bedenk met elkaar wat je – behalve voorbede - kunt betekenen voor het ‘Sodom en Gomorra’ in onze tijd. Denk bijvoorbeeld aan www.noorderkerk.nl of ‘Tot Heil des volks’.

Wereldkerk

We worden geroepen om voorbede te doen voor broeders en zusters in andere delen van de wereld, om in de bres te springen. Ga eens na hoe er in andere kerkelijke tradities vorm wordt gegeven aan voorbede.

Lied

OTH 233 (Spreek, o Heer), LvdK Gezang 328 (Heere Jezus, om Uw Woord)
Misschien kun je liederen zoeken, waarin het gaat over voorbede?

Gebed

- Neem eerst uitgebreid tijd om te luisteren naar Gods stem. Misschien komt er een bijbeltekst of lied in gedachten, misschien dringt zich een beeld aan je op. Bespreek dit met elkaar. Bid vervolgens samen.
- Bedenk samen voor wie je in de bres wilt springen. Dat kunnen andere personen zijn, maar ook groepen mensen en bepaalde situaties.